

MÜƏLLİM VƏ ALİM ÖMRÜ

Yusif Qaziyev – 70

Günəş və Ay yaşadığımız Yer planetinə işıq salaraq canlı orqanizmin yaşaması prosesini təmin etdiyi kimi, müəllim də böyüməkdə olan nəslin qəlblərinə, onların bir şəxsiyyət kimi formalaşması yollarına nurlu işıq saçır, onlarda elm, bilik, mərifət məşəli yandırır. Belə nurlu işıq mənbələrindən biri də Bakının Binəqədi rayonunun 276 sayılı orta məktəbində işləyən, yaşadığı ömrün 55 ilini böyüməkdə olan nəslin təlim-tərbiyəsi yorlunda şam kimi ərідən Yusif Xıdır oğlu Qaziyevdir.

Müəllimlər və şagirdlər arasında özünə hörmət qazanmış Yusif müəllim insana məxsus olan 5 komponenti özündə əks etdirir: mədənilik, təvazökarlıq, mülayimlik, səmimilik və səbrlilik. Həmçinin şəffaf və sağlam əqidəyə malik olan Yusif müəllim mənəvi dəyərlərimizə neqativ olan bu ünsürlərdən azaddır: yalan danışmaq, paxıllıq və qeybət etmək, tamahkarlıq və rüşvətخورluq. Bu keyfiyyətləri mənimsəmiş insanlar həyatda çətinliklərin öhdəsindən gəlir və qarşısına qoyduğu məqsədlərə nail olur.

Müharibə, soyqırım və deportasiyalara Yusif müəllimin ailəsi ulu babalarından başlamış müasir nəsle qədər digər həmyerliləri kimi 2 əsr ərzində (1804-1991) 17 dəfə məruz qalmışdır. Onu demək kifayətdir ki, Yusif müəllimin tayfası XX əsr ərzində 5 dəfə – 1905-1907-ci və 1918-1920-ci illərdə Türkiyədə, 1937-1941-ci illərdə Gürcüstanda (Qaraçöp bölgəsində) və 1948-1953-cü illərdə Gürcüstanda və Azərbaycanda, 1988-ci ildən yenedən Azərbaycanda qaçqın olmuşlar. Yusif müəllimin özü ailəsi ilə birlikdə bu faciələrin üçünü yaşamışdır: 1948-1953-cü ildə Azərbaycana və Gürcüstanına qaçqın düşmüş və yenedən Vətəne

qayıtmışdır. 1988-1991-ci illərdə Ermənistan SSR-dən deportasiya edilmişlərdən biri kimi Yusif müəllimin ailəsi də 2 dəfə qaçqınlığa məruz qalmışdır. Belə ki, onun ailəsi 1991-ci ilin mayında Azərbaycanın Goranboy rayonuna köçürülmüş, oradan da həmin ilin oktyabrında ermənilərin Azərbaycan torpaqlarının növbəti işğalı ilə əlaqədar yenidən Bakı şəhərinə qaçqın düşmüşdür.

Yusif Xıdır oğlu Qaziyev 1934-cü ildə Qərbi Azərbaycanın qədim Oğuz torpaqları olan füsunkar təbiətli Todar (Toydar), Məymaq, Ləlvər dağlarının qoynunda yerləşən Pəmbək (Quqark) bəlgəsinin Ardıc (Arçut) kəndində dünyaya göz açmışdır. Atası Xıdır kişi rəncbər və dərzi, anası Fatma xanım molla, toxucu və dərzi olmuşdur.

Yusif müəllimin uşaqlıq illəri II Dünya müharibəsinin qanlı-qadalı vaxtlarına düşüb. O, Böyük Vətən müharibəsi deyilən müharibənin acı nəticələrini, törətdiyi faciələrini yaşamış və müharibə ilə əlaqədar arxa cəbhədə baş verən hadisə və amalların canlı şahidi olmuşdur. İbtidai, natamam və orta məktəb illərində Stalin rejiminin və repressiyasının canlı şahidi və qurbanı olmuşdur. Müharibənin ilk anında Sovet imperiyasının vətəndaşları kimi atası Xıdır kişi, böyük qardaşı Şükür və digər yaxın qohunları və qonşuları səfərbərliyə alındı. Müharibənin o ağır illərində 6 uşağın maddi təminatı, mənəvi və fiziki həyat şəraiti (böyük yaşlı 14, kiçik yaşlı 1) bir ananın öhdəsinə düşdü. Fatma xanım uşaqların heç birini məktəbdən yayındırmadı. 6 yaşlı balaca Yusif 1941-1942-ci dərslər ilində biringi sinif qədəm qoydu və ana qayğı və məhəbbətinin sayəsində 1948-1949-cu dərslər ilində natamam orta məktəbi əla qiymətlərlə bitirdi.

O, müəllim olmaq arzusunda idi. İrəvan Türk Pedaqoji Texnikumuna hazırlaşdı. Lakin İ.V.Stalinin SSRİ Nazirlər Soveti adından verdiyi 1947-ci il 23 dekabr qərarı (Ermənistan SSR-də yaşayan azərbaycanlıların Mil-Muğan düzünə köçürülməsi qərarı) dərhal icra edilməyə başlandı. İrəvan Türk Pedaqoji Texnikumu və Erməni Pedaqoji İnstitutunun Azərbaycan filiali bağlandı, azərbaycanlıların tələm-tələsik köçürülməsi başlandı.

Cox çətinliklə Yusif müəllimin ailəsi digər həmyerliləri kimi, Azərbaycanın Qazax, Gürcüstanın Marneuli və Bolnisi ra-

yonlarına üz tutdular. Gürcüstana qaçqın düşmüş əhalinin bir qismi sıxışdırıldı, Azərbaycanın Qazax rayonuna köçürüldü. Nəhayət, Qazax rayonunun kəndlərində müvəqqəti yerləşən əhali Qazaxın Ceyrançöllünə köçməyə icazə aldı. Orada yaşayış üçün normal şərait olmadığından onlar Qazax və Gürcüstanın Borçalı kəndlərinə dağıldılar.

Borçalı həyatında onun müəllim olmaq arzusunun ilk addımları başladı: o, 1949-1950-ci tədris ilində Gürcüstan SSR Marneuli Pedaqoji Məktəbinə daxil oldu. O, bu məktəbi 1952-1953-cü tədris ilində müvəffəqiyyətlə bitirib ali məktəbə – Azərbaycan Dövlət Xarici Dillər Pedaqoji İnstitutuna (indiki Azərbaycan Dillər Universiteti) daxil oldu.

1957-1958-ci tədris ilində bitirdiyi ali məktəbin təyinatına əsasən Ermənistan SSR Maarif Nazirliyinin sərəncamına göndərilmiş, oradan öz doğma Ardıc kəndinə alman dili müəllimi təyinatını almışdır. O, həmin kənd məktəbində xarici dilin tədrisini ilk dəfə başlamış, onun şagirdlər tərəfindən sevilməsində böyük əməyi olmuşdur.

Yusif müəllim uzun illər məktəblərdə alman dili müəllimi, rus dili müəllimi, idman müəllimi, hərbi rəhbər vəzifələrində çalışmışdır. 1988-ci il deportasiyasından sonra - 1989-1990-cı tədris ilindən başlayaraq Bakının Binəqədi rayonunun 276 sayılı məktəbində əvvəlcə ibtidai sinif müəllimi, sonralar isə alman dili müəllimi işləmişdir və bu gün də vəzifəsini uğurla yerinə yetirir.

Yusif müəllim öz ixtisaslarını (ibtidai məktəb müəllimi, orta məktəbdə xarici dil müəllimi, hərbi ixtisas, ümumi pedaqogika üzrə elmlər namizədi) mükəmməl bilən, metodika və pedaqogika elminin incəliklərinə dərinlənən, yaradıcı fəaliyyət göstərən pedaqoqlarımızdandır. Bu yaradıcılıq onun hər bir dərslə hazırlaşmasında özünü daha qabarıq göstərir. Belə ki, o, müntəzəm olaraq axtırışlar aparır, elmi-kütləvi ədəbiyyatı daim mütaliə edir, pedaqogika və xarici dil metodikasının yenilikləri ilə tanış olur, mühazirələr hazırlayır, məqalələr yazır. Onun elmi və metodik məqalələri mərkəzi qəzet və jurnallarda çap edilir.

Yusif müəllim pedaqoji fəaliyyəti ilə yanaşı çox məhsuldar elmi yaradıcılıqla da məşğul olmuş, elmi-pedaqoji problemlərin

həllində respublika miqyasında fəal iştirak etmişdir. Belə ki, Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Pedaqoji Elmlər İnstitutu (indi Təhsil Problemləri İnstitutu), keçmiş SSRİ PEA Ümumi və Politexnik Təhsil ETI və İrəvan ETPEİ ilə yaxından əməkdaşlıq etmişdir.

O, didaktikanın problemləri ilə dərinlən maraqlanmış, dərslərdə verilən bilik, bacarıq və vərdislərin möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsində sinifdən və məktəbcənxaric müəllimin əhəmiyyətini yüksək qiymətləndirərək elmi tədqiqat işi kimi «Təlim keyfiyyətinin yüksəldilməsi üzrə məktəb kitabxanasının işi sistemi» adlı mövzunu araşdırmışdır.

Elmi-pedaqoji axtarışlarının nəticəsi olaraq müxtəlif konfranslarda, elmi məclislərdə oxuduğu mühazirələr, mətbuatda çap olunan məqalələri pedaqoji ictimaiyyətin diqqətini cəlb etmiş və o, Azərbaycan ETPEİ-nin pedaqogika nəzəriyyəsi və tarixi şöbəsinə dissertant qəbul olunmuşdur. Dissertantıranı müvəffəqiyyətlə başa vuran Y.Qaziyev seçdiyi mövzunu akademik Hüseyn Əhmədovun rəhbərliyi altında müdafiə etmişdir.

Yusif müəllim əla ictimaiyyətçi, təşkilatçı, təbliğatçı və təşviqatçıdır. O, tələbəlik illərindən bu günə qədər bir çox ictimai, kütləvi və siyasi təşkilatların rəhbəri olmuş, onların plenum, konfrans və qurultaylarının nümayəndəsi, idarə heyətlərinin üzvü seçilmişdir.

Yusif müəllim fədakar əməyinə görə onlarca diplom, fəxri fərman, təşəkkür və medallarla mükafatlandırılmışdır.

2002-ci ildə onun «Müəllim pedaqogikası» adlı monoqrafiyası, 2003-cü ildə isə iki monoqrafiyası bir cildə («Məktəb kitabxanası və müəllim tariximizdə», «Müəllim pedaqogikası») yenidən çapdan çıxmışdır. Hazırda iki monoqrafiyası çapa hazırdır: «Mənəvi dəyərlərimizin keşiyinə doğru» və «Erməni şovinizminin dəhşətlərində». O, müstəqil tədqiqatçıdır, doktorluq işinin üzərində işləyir.

Yusif müəllimin yetirmələrindən yüzlərcə müəllim, mühəndis, həkim, onlarca elmlər namizədi, o cümlədən 2 elmlər doktoru xalq təsərrüfatının müxtəlif sahələrində və elmi müəssisələrdə fəaliyyət göstərir. Onun qabaqcıl iş təcrübəsi və səmərəli peda-

qoji fəaliyyəti barədə mərkəzi və regional mətbuatda 50-dən çox yazı yazılmışdır.

Yusif müəllimin böyüməkdə olan nəslin təlim-tərbiyəsində göstərdiyi xidmətlər böyükdür, təqdirəlayiqdir. O, Azərbaycan pedaqoji ictimaiyyəti, ziyahları içərisində özünəməxsus yer tutur. Təlim-tərbiyədə ciddilik, tələbkarlıq onun fəaliyyət devizidir. Həyatda isə o, olduqca sadə və təvazökardır.

Geniş dünya görüşü, yorulmazlığı, daxili mədəniyyəti və digər müsbət keyfiyyətləri ona iş yoldaşları və şagirdlər arasında dərin hörmət yaratmışdır. Həmçinin həssaslığı, özünə tələbkarlığı və üzüyolalığı, səadətliyi və təvazökarlığı ilə ictimaiyyətin, rayon rəhbərliyinin və rayon təhsil şöbəsinin hörmətini qazanmışdır.

O, həm də nümunəvi ailə başçısı, 2 oğul atası və 4 nəvə babasıdır. Onun ömrün-gün yoldaşı Cənnət xanım təqaüdə çıxıb nəvələrinin tərbiyəsi ilə məşğuldur. Böyük oğlu Abuzər Qaziyev tibb elmləri doktorudur. O, Azərbaycan Səhiyyə Nazirliyində elmi və təhsil şöbəsinin müdürüdür. Gənc alimin 6 monoqrafiyası və 100-dən çox məqaləsi Azərbaycan tibb elmini müasir baxımda zənginləşdirir.

Bu gün Yusif Qaziyev ömrünün şərəfli bir dövrünü yaşayır. Anadan olmasının 70 illiyi münasibətilə onu ürəkdən təbrik edib, ona möhkəm cansağlığı, tükənməz yaradıcılıq enerjisi, elmi pedaqoji fəaliyyətində və şəxsi həyatında böyük uğurlar arzulayırıq.

Bəhram ŞİRİYEV

Bakının Binəqədi rayonundakı
276 sayılı məktəbin direktoru

Məhəmməd ƏLİYEV

Bakının Binəqədi rayonundakı
115 sayılı məktəbin müəllimi,
Yubilyarın Qərbi Azərbaycanda işlədiyi
məktəbin keçmiş direktoru